

**LAUSUNTO EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE HE 46/2021 VP HALLITUKSEN
ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI VALTIONAVUSTUKSESTA YRITYSTOIMINNAN
KEHITTÄMISEKSI VUOSINA 2021-2028**

<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+46/2021>

Asian on valmistellut aluekehityspäällikkö Juha Hertsi.

Päijät-Hämeen liitto pitää hyvänä, että esityksessä otetaan huomioon poikkeusolot. Tämä mahdollistaa koronan kaltaisiin yllättäviin tekijöihin reagoimisen jatkossa. Se että asiasta säädettäisiin tarpeen tullen säädöksillä antaa mahdollisuuden reagoida yllättäviin tilanteisiin niihin sopivalla tavalla.

On hyvä, ettei laissa määritellä yritystukien ehtoja yksityiskohtaisesti, sillä se saattaisi rajata pois alueita tai uusia toimintatapoja.

On suorastaan erinomaista, että avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon niiden ympäristövaikutukset.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto avustusten lähteenä tarjoaa keinoja tehokkaihin toimiin. Laki ei huomioi sitä, että tukikelpoiset alueet on valittu turpeen käytön ja tuotamisen perusteella. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston rahoituksella olisi mahdollista tukea riippuvuutta hiilestä, turpeesta ja öljyliuskeesta, tai kasvihuonekaasupäästövaltaisista teollisista prosesseista. Osa aluetoimijoista on edennyt hiilineutraaleihin (Lahti 2025) ratkaisuihin markkinaehtoisemmin ja ennalta.

Yritysten kehittämisavustus on merkittävä väline alueiden ja aluekehittämisen näkökulmasta. Yleisten valintakriteerien on hyvä olla valtakunnan tasolla samantyyppiset yritysten tasavertaisen kohtelun takaamiseksi. Maakunnallisten hankehakujen painotuksissa on kuitenkin pystyttävä huomioimaan myös alueiden erilaiset yritysraenteet ja kehittämistarpeet.

Etelän maakuntien kannalta olennainen ongelma piilee jakamisperusteissa eli yritystuki-alueiden määrittelyssä. Se osa maata, jossa on suurin potentiaali yritysten kasvuun ja työllistävyyteen, jää pitkälti ilman tukea. Etelän suuryritykset eivät ole lainkaan näiden avustusten piirissä. Etelässä on kuitenkin alueita, joiden elinvoimaisuutta ilmaisevat indikaattorit ovat yhtä huonolla tasolla kuin Itä- tai Pohjois-Suomessa. Kansallisesti on varmistettava, että kehittämisavustuksen ja toimintaympäristöavustuksen myöntökriteerit ovat yhdenmukaiset eri puolilla Suomea. Työnjakoa eri rahoitusmuotojen kuten Business Finland tai maaseutuohjelmärahoituksen välillä tulee edelleen selkiyttää kansallisella tasolla. Yritystukiin liittyvää avustusta tulee olla käytössä tulevilla rakennerahastokaudella koko Suomessa tarvelähtöisesti. Alueiden päätösvalta tulee säilyttää siinä, millä osuuksilla EAKR-tuki jaetaan maakunnan liiton ja ELY-keskusten kesken. Mikäli ohjelmakauden 2021–2027 EAKR-rahoituksen jako painottuu Itä- ja Pohjois-Suomeen, niin tämä tulee kompensoida kansallisten yritystukien maakunnittaisessa jaossa.

Tiedoksi:

☒ asianomainen

☒ maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

___ hallintosääntö § ___

Tukialueet ja tukitasot kaudella 2022–2028 tulee määritellä uudestaan.

Nykyisin ja lakiesityksen mukaan Itä- ja Pohjois-Suomi muodostaa tukialueen I, jolla tukitasot ovat korkeimmat. Muu Suomi on tukialuetta III, jolla tukitasot ovat matalimmat eikä suuria yrityksiä voida tukea ollenkaan. Tarvitaan muutos ryhmäpoikkeusasetukseen, jonka mukaan suurelle yritykselle tukea voidaan myöntää I ja II tukialueella vain uuteen taloudelliseen toimintaan, joka ei saa olla samaa tai samankaltaista toimintaa kuin kyseisessä toimipaikassa aikaisemmin harjoitettu toiminta. Tähän tarvitaan myös mukaan tukialue III, kun avaus on uusi ja alueen tki-toimintaa vahvistavaa. Esitämme, että investointien tukitasoja nostetaan tukialueella III seuraavasti:

Investointiavustusten maksimitukitasot 2022–2028

Tukialue I

(Itä- ja Pohjois-Suomi)

Suuret yritykset	15 %
Keskisuuret yritykset	25 %
Pienet yritykset	35 %

Tukialue III

Muutosesitys

(Muu Suomi)

Suuret yritykset	-	5 %
Keskisuuret yritykset	10 %	15 %
Pienet yritykset	20 %	25 %

Laura Leppänen
maakuntajohtaja

Tiedoksi:

☒ asianomainen

☒ maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

___ hallintosääntö § ___